Karoliina Niemi 7.1.2019 3/19/L/A

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta, 08.01.2018 klo 10.00

E 99/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n biotalousstrategian päivityksestä

Pyydettynä lausuntona valtioneuvoston selvityksestä: Komission tiedonanto EU:n biotalousstrategian päivityksestä (E 99/2018 vp) Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus pitää valtioneuvoston tapaan tärkeänä sitä, että EU:n biotalousstrategian päivitys on saatu päätökseen ennen komission vaihtumista. Metsäteollisuuden mielestä EU:n uusi biotalousstrategia näkee biotalouden tukevan EU:n teollisen pohjan vahvistamista ja uudistamista. Strategia tunnistaa kestävän ja kilpailukykyisen talouskasvun syntyvän biotalouteen pohjautuvista tuotantoketjuista ja uusista ekologisemmista ja kustannustehokkaammista teollisista prosesseista. Ne toteuttavat aiempaa paremmin ja tuloksellisemmin uuden sukupolven älykästä biopohjaista kiertotaloutta, johon biotalousstrategian tavoittelema talouden, ympäristön ja yhteiskunnan kestävä yhteensovittaminen perustuu.

1.1 Tutkimuksesta innovaatioiden kautta tuotteiksi

EU:n biotalousstrategian tavoitteena on edistää yhdessä jäsenvaltioiden kanssa biopohjaisiin tuotteisiin liittyvää tutkimusta, innovaatioita ja tuotantoa. Metsäteollisuus suhtautuu myönteisesti Horizon -tutkimus- ja innovaatiorahoituksen ohjaamiseen jatkossakin biopohjaisten ratkaisujen kehittämiseen. Valtioneuvoston tapaan metsäteollisuus korostaa julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyömallien hyödyntämisen tärkeyttä osana biopohjaisten tuotteiden tutkimus- ja innovaatiotoimintaa. Näin varmistetaan paremmat edellytykset tutkimus-, innovaatio- ja kehittämistoiminnan vaikuttavuudelle ja sen synnyttämälle uudelle kestävälle liiketoiminnalle, joka selviytyy myös globaaleilla markkinoilla.

Biopohjaisten tuotteiden markkinoille pääsy edellyttää kuluttajien hyväksyntää, ja tätä varten komissio haluaa kehittää tuotteen elinkaaren aikaisen ympäristöjalanjäljen laskentaa. Komissio katsoo, että läpinäkyvän tiedon saaminen myös uusiutumattomien raaka-aineiden osalta on tärkeää ja uskoo standardisoinnin tarjoavan tähän ratkaisuja. Metsäteollisuuden mielestä tasapuolinen elinkaarilaskenta on tärkeää verrattaessa biopohjaisia tuotteita

uusiutumattomista raaka-aineista valmistettuihin verrokkeihin. Metsäteollisuus kuitenkin muistuttaa, että laskennan on puupohjaisten tuotteiden osalta huomioitava raaka-aineen uusiutuvuus sekä metsien kestävän käytön periaatteet, metsän pitkä kiertoaika ja se, että metsätalous ei aiheuta metsäkatoa.

Metsäteollisuus tukee valtioneuvoston näkemystä toimivien sisämarkkinoiden tärkeydestä luotaessa markkinoita eurooppalaisille biotaloustuotteille EU:ssa ja menestystä myös globaalisti. EU:n tulee säilyä kilpailukykyisenä toimintaympäristönä globaalissa sijaintipaikkakilpailussa sekä toimia systemaattisesti ja päättäväisesti tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

1.2 Alueellisen ja paikallisen biotalouden edistäminen

Komissio kannustaa jäsenvaltioita ja alueita laatimaan biotalousstrategioita ja jakamaan tietoa biotalouden parhaista käytännöistä. Suomessa biotalousstrategia laadittiin jo vuonna 2014, ja siinä otetaan huomioon maamme selkeät vahvuudet biotalouden toteuttamisessa. Metsäteollisuus yhtyykin valtioneuvoston näkemykseen siitä, että jäsenvaltioiden ja alueiden erilaisuudet tunnustetaan, ja peräänkuuluttaa kansallisten vahvuuksien huomioimista myös tulevaisuuden biopohjaisessa kiertotaloudessa.

Komission tavoitteena on edistää paikallista biotaloutta niin kaupungeissa kuin maaseudulla. Metsäteollisuus pitää tärkeänä, että valtioneuvosto painottaa kannassaan puupohjaisten tuotteiden ja puurakentamisen merkitystä osana kaupunkien kestävää kehitystä. Samaan aikaan on muistettava, että vain kilpailukykyinen metsäsektori voi tulevaisuudessakin luoda työpaikkoja ja hyvinvointia maaseudulle.

Metsäteollisuus suhtautuu kriittisesti komission esitykseen hiilikredittien maksamisesta metsänomistajalle hänen jättäessään metsänsä (biomassa ja maaperä) sitomaan hiiltä. Metsäteollisuuden mielestä kestävä metsätalous ja puusta valmistelut tuotteet tarjoavat yhdessä parhaan ratkaisun ilmastonmuutokseen liittyviin haasteisiin, ja siksi puuraaka-aineen riittävä ja häiriötön saatavuus on turvattava. Mahdolliset hiilikrediitit olisi järkevämpää kohdentaa kokonaan metsätalouden ulkopuolella oleviin alueisiin, jotka eivät nykyisin sido hiiltä.

1.3 Biotalouden ekologisten rajojen ymmärtäminen ja toimiminen niiden puitteissa

Uuden biotalousstrategian ydinajatuksena on biologisten raaka-aineiden kestävä käyttö ja ekosysteemien toiminnan ylläpitäminen. Metsäteollisuus yhtyy valtioneuvoston kantaan siitä, että biotalouden taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyyden määrittelyn on pohjauduttava olemassa oleviin prosesseihin ja että biotalouden seurantakehyksen on tarkasteltava kestävyyden kolmea eri pilaria ja näin palveltava koko arvoketjun edistämistoimia. Seurannan

ja raportoinnin olisi lisäksi mahdollistettava kehittyvän biotalouden vertaaminen nykyiseen, paljolti uusiutumattomiin raaka-aineisiin perustuvaan talouteen.
Jo vuonna 2013 julkaistussa EU:n metsästrategiassa mainittu Euroopan metsätietojärjestelmä (Forest Information System for Europe, FISE) nostetaan jälleen esiin. Komission tavoitteena on kerätä ajankohtaista ja harmonisoitua tietoa metsäekosysteemien tilasta ja käytöstä. Tässä yhteydessä mainitaan tieto EU:n metsien kasvusta pitkällä aikajänteellä sekä biomassan kestävä saatavuus. Metsäteollisuus pitää tärkeänä ajankohtaisen ja luotettavan tiedon tarjoamista päätöksentekijöille ja sidosryhmille ja korostaa samalla kansallisten tutkimuslaitosten merkitystä tiedon kerääjinä ja tuottajina.

Metsäteollisuus suhtautuu kriittisesti komission aikeeseen laatia vapaaehtoinen ohjeistus siitä, miten biotalouden toimia toteutetaan ekologisten rajojen puitteissa. Komission mukaan ilman tällaista ohjeistusta biotalouden kehittyminen voi luoda merkittäviä paineita ekosysteemeille. Koska EU:ssa on yhteinen maatalouspolitiikka, ohjeistukselle ei todennäköisesti puututtaisi maatalouden toimiin. Sen sijaan vaarana on, että ohjeistuksella ohjataan metsien käyttöä. Metsäpolitiikka on EU:ssa jäsenvaltioiden vastuulla, ja metsäteollisuuden mielestä kansallinen metsälainsäädäntö yhdessä olemassa olevan EU-lainsäädännön kanssa riittävät takaamaan metsätalouden kestävyyden.

Metsäteollisuus ry

Tomi Salo
metsäjohtaja